

ПОСЛЕДНИЯТ ДОГОВОР ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ- ДОГОВОРЪТ ОТ ЛИСАБОН

В НЕГО НАМИРАМЕ ЕДНО много по-ясно разпределение на компетенциите между ЕС и страните-членки, което със сигурност допринася за подобряването на ефективността на сътрудничеството. Важно е да се знае и разбира, че имаме конкретни категории и области на компетентност на Съюза и определения за ясно разграничаване между онова, което е от само и от изключителната компетентност на ЕС и другото, което е изцяло в ръцете на държавите—членки. Тази таблица представя в най-обща линия тези различни правомощия и области на влияние. (източник: *International UNESCO Education Server for Democracy, Peace and Human Rights Education*)

Изключителна компетентност на ЕС	Споделена компетентност (ЕС & страни членки)	Компетентност за действия за подкрепа на ЕС
<p>Законодателната функция в тази сфера се упражнява само от Съюза, който може да издава правно обвързващи актове.</p> <p>Страните-членки имат възможност да участват, единствено ако са оправомощени от Съюза, или с цел прилагането на правните актове в съответната област.</p>	<p>Както Съюзът, така и страните-членки законодателстват и приемат правно обвързващи актове в съответните области.</p> <p>Страните-членки упражняват своята компетентност, доколкото Съюзът не е упражнил своята.</p>	<p>Тук Съюзът разполага с компетентност да оказва действия за подкрепа, координиране или допълване на действията на страните-членки, като това не може да възпрепятства страните-членки да упражняват своята компетентност.</p>
Примери:	Примери:	Примери:
<ul style="list-style-type: none"> * Митнически съюз * Установяване на необходимите за функционирането на вътрешния пазар правила относно конкуренцията * Парична политика на държавите, чиято парична единица е еврото * Опазване на морските биологични ресурси * Обща търговска политика 	<ul style="list-style-type: none"> * Вътрешен пазар * Социална политика * Селско стопанство и рибарство * Околна среда * Защита на потребителите * Енергетика * Пространство на свобода, сигурност и правосъдие и др. 	<ul style="list-style-type: none"> * Подобряване и защита на човешкото здраве * Промисленост * Култура * Туризъм * Общо и професионално образование, младеж и спорт * Защита от природни бедствия * Административно сътрудничество

ЗА МИТОВЕТЕ ОТНОСНО ЕС:

един от най-разпространените предразсъдъци, с които се отнасяме към ЕС е мнението, че някъде в Брюксел от хора-бюрократи, нямащи представа от действителността, се вземат решения без да се познават рамковите условия в различните страни-членки, и по този начин без оглед на проблемите и потребностите на техните граждани, решения, които имат значителни последствия в живота на хората. Една проверка на фактите на основата на модела за множеството равнища показва, колко неоснователен е този предразсъдък, или колко неточна е тази оценка.

Това твърдение е грешно, защото основни институции на ЕС се състоят от представители на страните-членки, като например Съвета на Европа и Европейския съвет. Освен това Европейският съвет прави предложение за президент на Европейската комисия, който след това се избира от Европейския парламент. И това представлява само "върха на айсберга". Страните-членки се представляват от свои служители във всички области и в дейността на многобройни комисии на Съвета и Комисията. Те директно участват в процеса на вземане на решения и имат възможността да представят своите идеи и да популяризират интересите на гражданите на страните-членки.